

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/82/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217136
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217136.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členiek senátu JUDr. Marty Molnárovej a JUDr. Dany Kálnayovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o. Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa zo dňa 12. 02. 2014 proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 15. januára 2014 č. k. 19C/59/2013-76, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal toho, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 4.668,01 eur titulom majetkovej škody a sumy 933,60 eur titulom nemajetkovej ujmy, pričom o náhrade trov konania rozhodol tak, že odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovení § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a niektorých zákonov, v znení platnom v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie, § 41 ods. 1, 2 písm. c/, d/, a i/, § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.

V odôvodnení svojho rozsudku súd prvého stupňa okrem iného uviedol, že z exekučného spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 12Er/349/2011 vyplýva, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdu dňa 25. 03. 2011, pričom súd uznesením zo dňa 30. 03. 2011 túto žiadosť zamietol a uznesením zo dňa 19. 08. 2011 exekučné konanie zastavil.

Nevyhnutným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je protiprávny úkon, resp. škodová udalosť, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody a v prípade subjektívnej zodpovednosti i zavinenie. Zodpovednosť za škodu v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je však koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, ale stačí preukázať, že škoda vznikla a že je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda, ktorou sa rozumie majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch a spočívajúca v zmenšení, resp. v úbytku existujúceho majetku poškodeného, pričom škoda predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp., aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky toho, že navrátenie do predošlého stavu nie je možné. Navrhovateľ sa v predmetnej veci domáhal škody za nesprávny úradný postup, čo odôvodnil tým, že k vydaniu poverenia v exekučnej veci nedošlo v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, resp. v primeranej lehote, a to z toho dôvodu, že exekučný súd skúmal opätovne právo na zaplatenie dlhu v časti istiny bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup a formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej medzi navrhovateľom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným.

Súd prvého stupňa konštatoval, že v predmetnej veci neskúmal, či došlo k prietahom v exekučnom konaní, ale zisťoval, či bola alebo nebola dodržaná zákonná, resp. primeraná lehota, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp., či vôbec nejaká škoda vznikla. Vykonaným dokazovaním pritom zistil, že exekučné konanie bolo vedené v čase účinnosti Exekučného poriadku, kde v ust. § 44 ods. 2 je uvedené, že 15 dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak ide o exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2, písm. c/ a d/ Exekučného poriadku a ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 25. 03. 2011 a súd prvého stupňa rozhodol uznesením zo dňa 30. 03. 2011, teda v lehote 5 dní, v dôsledku čoho nemohlo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu. Tvrdenie žalobcu, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia pre súdneho exekútora s omeškaním viac ako 64 dní, je nepravdivé a ani v spise sa nenachádza sťažnosť žalobcu na prietahy v exekučnom konaní, ktoré bolo právoplatne zastavené.

Pokiaľ navrhovateľ vytykal exekučnému súdu nesprávny úradný postup pri preskúvaní práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny, súd prvého stupňa zdôraznil, že exekučný súd je z úradnej povinnosti povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. V predmetnej veci bol exekučným titulom rozsudok rozhodcovského súdu a predmetom rozhodcovského konania bol teda spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu a v takom prípade je exekučný súd oprávnený a povinný zároveň skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, ktorý znamená neúčinnosť, a teda nezáväznosť takéhoto exekučného titulu. Takáto interpretácia ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva z princípu ochrany práv spotrebiteľa, ktorá je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov. V spotrebiteľských veciach je pomerne časté, že všeobecný súd môže prvý krát poskytnúť spotrebiteľovi účinnú a spravodlivú ochranu jeho práv až po podaní návrhu na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu.

V predmetnej veci teda súd prvého stupňa musel preskúmať, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom, pričom dokazovanie v tomto štádiu exekučný súd už nevykonáva, a to i z dôvodu, aby sa tým nezmaril účel exekúcie, o ktorej sa má povinný prvý krát dozvedieť až doručením upovedomenia o začatí exekúcie.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci zamietol návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania oboznámením sa so znaleckým posudkom, ktorý si dal vypracovať navrhovateľ, nakoľko mal za to, že znalec riešil právnu otázku (čo je známe z iných konaní, v ktorých už navrhovateľ tento znalecký posudok predložil), ktorú je oprávnený riešiť súd. Dospel k záveru, že na strane odporcu konajúceho prostredníctvom exekučného súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu a ďalej sa potom už nezaoberal ani výškou majetkovej škody ani nemajetkovej ujmy, pretože nebol zistený právny základ, a to zodpovednosť odporcu za škodu. Súd prvého stupňa taktiež uviedol, že odo dňa, kedy bolo právnenému zástupcovi oprávneného doručené uznesenie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia (15. 04. 2011) do podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u odporcu neuplynula lehota troch rokov, a teda nárok uplatnený navrhovateľom nie je premlčaný.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že ako účastníkovi konania mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa

nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav a zároveň súdu prvého stupňa vytkol neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že zásadne namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je podľa názoru odporcu možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 vyššie citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Ďalejnavrhovateľ v podanom odvolaní namietal, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd však nemohol založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov, pretože platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemohla nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupom, a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote.

Navrhovateľ zároveň namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Mal za to, že právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý bol z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

V ďalšej časti svojho odvolania navrhovateľ vytýkal, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd mal podľa neho aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory. Tento súd tiež uviedol, že „dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote“.

Navrhovateľ uviedol, že nechápe, aký vplyv na výsledok konania má skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Podľa názoru navrhovateľa ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval i také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa, ako i súdom prvého stupňa zisteným skutkovým stavom (ust. § 212 ods. 1, § 213 ods. 1 OSP bez výnimiek uvedených v ust. § 213 ods. 2 až 7 OSP) a po zistení, že odvolanie navrhovateľa bolo podané v zákonom stanovenej lehote a spĺňa zákonom stanovené náležitosti (ust. § 201 ods. 1, § 204 ods. 1, § 205 a nasl. OSP), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil (ust. § 214 ods. 2 OSP pri dodržaní ust. § 156 ods. 3 OSP). Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ako i konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po prejednaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku zo dňa 15. 01. 2014 nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, nakoľko súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej, a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd uvádza, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady majetkovej škody v sume 4.668,01 eur a nemajetkovej ujmy v sume 933,60 eur z dôvodu ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 12Er/349/2011. Majetková škoda 4.668,01 eur podľa tvrdenia navrhovateľa predstavovala náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdom konaní. Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil, že neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a rovnako neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevyožiteľnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Odvolací súd k tomu uvádza, že v čase začatia exekučného konania, t. j. 01. 03. 2011 (kedy bol u súdneho exekútora spísaný návrh na vykonanie exekúcie) bolo ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku formulované tak, že lehota 15 dní neplatila v prípadoch, ak išlo o exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2, písm. c/ a d/ tohto zákona s tým, že pokiaľ súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením

zamietne. Odhliadnuc od tejto skutočnosti odvolací súd zdôrazňuje, že z exekučného spisu Okresného súdu Levice vedenom pod sp. zn. 12Er/349/2011 je nepochybné, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola doručená súdu dňa 25. 05. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. dňa 03. 01. 2011 v konaní pod sp. zn. SR 12878/10 a exekučný súd ako súd prvého stupňa uznesením zo dňa 30. 03. 2011 č. k. 12Er/349/2011-10 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Navrhovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní nepodal odvolanie proti uzneseniu zo dňa 30. 03. 2011, ktoré potom nadobudlo právoplatnosť dňa 02. 05. 2011 a ďalším uznesením zo dňa 19. 08. 2011 č. k. 12Er/349/2011-18, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 09. 2011, exekučný súd zastavil exekučné konanie v predmetnej veci. Zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následné zastavenie exekúcie z dôvodov, ktoré sú uvedené v odôvodnení týchto uznesení nemožno automaticky považovať za nesprávny úradný postup ako to tvrdí navrhovateľ, ktorý v tomto smere nepredložil súdu žiadne dôkazy preukazujúce, že by sa o takýto (nesprávny) postup súdu malo jednať a na základe čoho. Zo zamietnutia žiadosti súdneho exekútora a následného zastavenia exekučného konania taktiež ešte nemožno vyvodiť ani vznik škody na strane navrhovateľa v tom zmysle, ako ju má na zreteli ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odvolací súd je toho názoru, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal tvrdený nelegálny a nesprávny úradný postup súdu v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 12Er/349/2011, ktorý je nevyhnutným predpokladom vzniku nároku na majetkovú škodu, ktorú si navrhovateľ uplatnil v sume 4.668,01 eur. Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok (nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody) a v prípade, ak chýba čo len jedna z týchto podmienok, náhradu škody nie je možné priznať, pričom dôkazné bremeno spočíva na poškodenom, teda na navrhovateľovi.

K navrhovateľom uplatnenej nemajetkovej ujmy v sume 933,60 eur (t. j. 20 % z uplatňovanej istiny a príslušenstva) odvolací súd na doplnenie dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa uvádza, že ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je (okrem písm. b/) formulované tak, že výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na doterajší život poškodeného a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, z čoho je teda zrejmé, že tieto okolnosti sa týkajú fyzickej osoby. Nemajetkovú ujmu v peniazoch však za určitých okolností možno priznať i právnickej osobe, a to s poukazom na závažnosť vzniknutej ujmy a so zreteľom na konkrétne okolnosti, za ktorých k nej došlo. V dôsledku zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a následného zastavenia exekučného konania ešte automaticky nevzniká nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ návrh na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňoval vnútornými zásahmi do spoločnosti, ovplyvňovaním podnikateľského prostredia a rozhodovania, porušením jeho práv, stratou legitímnych očakávaní, že nastane stav predpokladaný zákonom, stratou dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a pod. Odvolací súd v predmetnej veci opätovne poukazuje na tú skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 12Er/349/2011 bola doručená exekučnému súdu dňa 25. 03. 2011 a súd túto žiadosť zamietol uznesením zo dňa 30. 03. 2011 (teda nie viac ako 64 dní, resp. so zbytočnými prietahmi a po veľmi dlhej dobe ako to tvrdí navrhovateľ) a túto okolnosť je potrebné vziať do úvahy ako rozhodujúcu pri rozhodovaní o uplatnenom nároku navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy. V predmetnej exekučnej veci neboli konštatované prietahy v konaní a nejedná sa ani o dlhotrvajúcu neistotu navrhovateľa, ktorá by mu prípadne mohla spôsobiť značné ťažkosti a ovplyvniť jeho podnikateľské aktivity (naďalej poskytuje úvery), pričom neboli preukázané ani vnútorné zásahy do spoločnosti, na ktoré navrhovateľ poukazoval. Navyiac je potrebné uviesť, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy (ktorú ale navrhovateľ nepreukázal), nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na samotný exekučný titul, na základe ktorého exekučný súd dňa 30. 03. 2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Týmto exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 03. 01. 2011, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený Slovenskou rozhodcovskou a.s. v konaní pod sp. zn. SR 12878/10 a vydaniu ktorého predchádzalo uzavretie zmluvy o úvere medzi spoločnosťou navrhovateľa ako veriteľom a V.X. ako dlžníkom. Rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc na vydanie rozsudku z rozhodcovskej doložky

zakotvenej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012), v dôsledku čoho potom tento rozsudok nemôže predstavovať ani prekážku veci rozhodnutej.

Vyššie uvedené považoval odvolací súd potrebné uviesť na doplnenie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Pri posudzovaní danej veci sa odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, ďalej zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v podanom odvolaní, a to najmä navrhovateľom namietanou vadou konania, spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“, vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nešpecifikoval postup súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, žiadny takýto dôvod nezistil, v dôsledku čoho potom v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa,

resp. zamietnutie návrhu na doplnenie dokazovania oboznámením sa so znaleckým posudkom nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku správne citoval toto ustanovenie v znení účinnom v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na súd, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná a princíp priamej retroaktivity nebol aplikovaný. K argumentu o vyvrátení nároku navrhovateľa konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov navrhovateľa, uvedeným v návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie návrhu navrhovateľa neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov navrhovateľa, ale tým, že po vykonaní dokazovania oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Levice vedeným pod sp. zn. 12Er/349/2011 zistil, že tvrdenie navrhovateľa o nečinnosti exekučného súdu v trvaní viac ako 64 dní sa nezakladá na pravde a k žiadnej nečinnosti nedošlo. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva, že návrh na vykonanie exekúcie bol u súdneho exekútora spísaný dňa 01. 03. 2011 a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola súdu prvého stupňa doručená dňa 25. 03. 2011, pričom exekučný súd o nej rozhodol uznesením dňa 30. 03. 2011, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 15. 04. 2011, z čoho potom vyplýva, že exekučný súd nekonal so zbytočnými prieťahmi a po veľmi dlhej dobe a nemohol byť a ani nebol nečinný 64 dní, ako to tvrdil právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nedostatočne zistený skutkový stav, toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nešpecifikoval a neuviedol, v čom by malo spočívať nedostatočné zistenie skutkového stavu. Odvolací súd k tomu uvádza, že súd prvého stupňa v tomto smere postupoval správne, nakoľko pokiaľ v konaní nemal preukázanú existenciu škody na strane navrhovateľa, bolo nadbytočné a ne hospodárne vykonávať dokazovanie na preukazovanie výšky navrhovateľom tvrdenej škody.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. Takáto argumentácia súdu sa však v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nenachádza a taktiež súd ani nepolemizoval o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Okrem toho odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase, preto úvahy navrhovateľa o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou hodnotil ako irelevantné. Ohľadom záveru súdu prvého stupňa o rozpore exekučného titulu so zákonom sa odvolací súd s rozhodnutím súdu prvého stupňa v plnom rozsahu stotožňuje, pričom tiež poukazuje v tejto otázke na ustálenú judikatúru NS SR (rozhodnutia NS SR, sp. zn. 6Cdo 6/2013, R 46/2012 - 3Cdo 146/2011, 6Cdo 105/2011).

Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.